

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Fűtött villamoskocsik Temesvárott

— A jövő héten új típusú kocsik kerülnek forgalomba —

Temesvár, szeptember 25.

— Azelőtt husz esztendő alatt nem fordítottak annyi gondot és pénzt a villamos karbantartására, mint most négy esztendőben — mondta a kaulauz, akivel a sárga jelzésű kocsin a villanytelep felé robagva a villamosról kérdezősködtem.

Ebben a pár szóban őszinte elismerés nyilvánult meg Miclosi Kornél dr. villamvasuti igazgató iránt. Valóban, mióta a villamos az ő vezetése alatt áll, kiépítették a mehalai villamost, a pályákat mindenütt rendbehozták, a villamos kocsikat alaposan kijavították, átépítették, csinosították. Azért mentem ki a villamos vasút Magyar-utcai telepére, hogy megnézzem az

új típusú kocsikat.

Ezeket a kocsikat bécsi típus mintájára maga Miclosi igazgató tervezte s azok fokozatosan készülnek és kerülnek forgalomba.

Az első ilyen kocsik — 101, a száma — már teljesen kész és hétfőn, vagy kedden forgalomba is kerül. A régiekkel ellentétben az új kocsik teljesen vasból készültek s alig van rajtuk némi fa. A felszállás és leszállás csak egy oldalon lesz és pedig hátul. A két ajtó egymás mellett van. A felszállásra szolgáló ajtó kívülről nyílik. A másik viszont csak belülről. A két ajtó fölött és alattuk a lépcsőfalon a felírás: felszállás, kiszállás. Amint a kocsira lépünk, mindjárt a belsejében is vagyunk, mert ugynevezett elválasztó perron nincs. A kocsik két oldalán hosszú pad fut végig. A kocsik első oldalán, ahol szintén nincsen külön perron, van a kocsivezető. Mellette két ajtó — amikor a kocsik ellenkező irányba halad és a kocsivezető a kocsik másik végén van — ezek szolgálnak a fel- és leszállásra. Mikor a kocsivezető munkában van, a mellette levő ajtók zárva vannak és nem használhatók. Nincsen tehát kitéve a feljövő és leszálló utasok tolongásának s amíg még fontosabb, nem csaphatja meg a léghuzam.

A kocsiban negyvenkét személy részére lesz kényelmes hely. Fontos újítás a kocsin az, hogy télen nem lesz jégverem. Melegítőttestet szereltek az ülések alá. Az ebből kiáradó áram hideg időben mérsékelt

meleget áraszt.

A meleg nem lesz tulságos úgy, hogy a télikabátos közönség nem fázhat meg, de éppen elegendő lesz arra, hogy a kocsiban az emberek jól érezzék magukat s hogy lábuk felmelegedjen. A kocsiban két oldalt fent lesz a világítás az eddigi szokásos

felső világítás helyett. Felül bármikor kinyitható szellőztető ablakok is lesznek.

Nyári időben a kocsik teljesen nyitott lesz, amennyiben a nagy ablakokat leengedik s a napsütéses oldalra ponyvát akasztanak. A kocsik kívülről — elülső és hátulso frontján — már nem színjelzéssel lesz ellátva, hanem számmal. Az eddigi színjelzés helyett ugyanis

számokkal jelzik

majd az utvonalakat. A zöld irány lesz 1, a vörös 2, a sárga 3. Az új kocsin már rajta van a 3, mivel ez a kocsik az erzsébetvárosi vonalon kerül forgalomba. Miután a motor kivételével minden házilag készült, egy ilyen új típusú kocsik mindössze háromszáz-ezer leibe kerül. A sulya tizenkétezer kiló.

A teljesen új kocsik mellett a simpáron ott látható a tágas szerelési csarnokban egy új típusú kocsik teljesen

kész vasváza. A többi szerelést most végzik rajta s pár hét múlva ez is futni fog a városban.

Van itt még egy másik néznivaló is. A készülő

locsoló kocsik.

A város ugyanis villamosjáratu locsolókocsit csináltat. Ezen elől-hátul perron lesz a vezető és a kezelő részére. A kocsik törzsében egy tizenkét köbméter tartalmu kazán van beépítve, melyet az aradi Astra-gyár szállított, a többi rész mind itt készül. A locsolókocsik kétoldalt huszonöt-huszonöt méter távolságra végzi a locsolást úgy, hogy a legszélesebb utvonalat is könnyen locsolhatja, keskenyebb utcákban természetesen a sugarat rövidebbre szabályozzák. A vizet a tartányból egy megfelelő erősségű motoros szivattyu nyomja ki. A locsolókocsik a járókelőket és kocsikat szírényával fogja közeledésére figyelmeztetni.

Koncentrikus támadás Averescu ellen

Bukarest, szeptember 24.

A mezőgazdasági kamarai választások után, mikor Averescu generális belátta azt, hogy az a nagy vereség, ami a pártját érte, a liberálisokkal való együttműködése miatt következett be, pártja hivatalos lapjában az Indreptarea-ban politikai nyilatkozatot tett közzé. Ebben a nyilatkozatban igen éles szavakkal fordul a liberális párt ellen és kijelenti, hogy a választásokon való együttműködés a liberális párttal — csupán

tévedésen alapult,

ő tudniillik külföldön tartózkodott és a pártja szervezési főnöke félreértette egy utasítását. És hasonló hangnem-

ben folyik ez a nyilatkozat, melyből végeredményben csak egy dolgot szűrhetünk le, a teljes szakítást az averescanusok és a liberálisok között.

Ez a nyilatkozat, ha a választások előtt jelenik meg, nagy hasznára lett volna az averescanusoknak, ma egyelőre csupán azt eredményezte, hogy Averescu generális az összes pártok részéről naponta elkönyvelheti a

legsúlyosabb támadásokat.

A liberálisok részéről érthető ez a támadás, az egyesült ellenzékiek támadásának pedig egy célja van, leteríteni Averescut, mert akkor egy aspiránssal kevesebb van, akitől tartani lehet.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.51, Párisban 10.30.

Temesvári magánforgalom szeptember 25-én reggel:

Dollár 205.—, angol font 1001, francia frank 9.76, svájci frank 39.90, lira 8.43 szokol 6.12, dinár 3.68, magyar korona 342, osztrák silling 29.10.

Zürichi zárlat szeptember 24-én:

Berlin 123.30, Newyork 518.25, Páris 2450, Prága 15.35, Belgrád 9.2150, Varsó 84.50, Amsterdam 208.25, London 2510.75, Milano 21.12, Budapest 72.60, Bukarest 2.51, Bécs 72.95.

Bukaresti zárlat szeptember 24-én:

Devizák: Páris 981, London 1001.—, Newyork 205.—, Milano 848, Zürich 39.85 Berlin 49.—, Bécs 29, Prága 6.10. Valuták: Napoleon 780, márka 48.50, Leva 1.18, török font 114, angol font 999, francia frank 9.80, svájci frank 39.—, lira 8.45, drachma 800, dinár 8.57, dollár 205, lengyel márka 34, osztrák silling 29, magyar korona 28.50, szokol 6.02.

A liberálisok hivatalos lapja, Averscunak ezt a nyilatkozatát egészen egyszerűen logikátlanak, ügyetlennek és céltalannak tartja. Ugyancsak nagyon ügyetlennek tartja ezt a nyilatkozatot a parasztpárt közlönye is, és hozzá teszi, hogy nem is szabad komolyan olvasni azt a humoros közleményt. Egyik averescanus vezér is

elkeseredve beszélt

erről a nyilatkozatról:

— Ha nem a hivatalos lapban jelent volna meg, legalább azt lehetett volna mondani, hogy apokrif az egész, de így....?

A nemzeti párt lapja kijelenti, hogy kételkedik abban, hogy Averescu jó politikus legyen, ha olyan naiv módon akarja a hibát a párt szervezési főnökeire tolni. Az egész ellenzék egyetért abban, hogy Averescu ezzel a nyilatkozatával végleg elzárta maga elől az utat, hogy kormányra kerülhessen.

November közepén

lesznek Temesvárott a városi választások

Temesvár, szeptember 25.

A városházára tegnap délben távirat érkezett a miniszteriumból, amely szerint az új választói névjegyzéknek október hó elsejére el kell készülni. Temesvárott a választás valószínűleg november hó közepén megy végbe. A kész listát a járásbíróhoz teszik át, ahol tíz napig kifüggesztik és ezen idő alatt van helye a reklamálásnak. További husz nap alatt a bíróság a névjegyzék elleni reklamálásokat felülbírálja és november hó elsejéig a névjegyzék verifikálva visszakérül a városhoz. A kormány ezután megszabja az új városi tanács választásának napját. A megejtett választásokat még több heti formáság követi a miniszteriumban. A legfelső adminisztrációs tanács ugyanis a választás eredményét revízió alá veszi és csak ennek döntése után, vagyis január hónapban, tekinthető majd a választás végleg megerősítettnek. Temesvárott a választói listába 20.204 választó nyert felvételt.

— HARCOK MUSSUL KÖRNYÉKEN. Konstantinápolyból jelentik: Angorai értesítés szerint Mosul-vidéken Zibrahra város lakossága összeütközött az angol csapatokkal. Hasonló felkelő csapatok Bagdad környékén megtámadták az angol küldöttséget.

— A RAJNA-ZÓNÁT NEM ÜRITIK KI. Párisból jelentik: Jól informált helyen megcáfolják azt a hírt, hogy a Rajna-zónát a szövetséges csapatok novemberben kiürítik. A szövetségesek egyelőre semmiféle határozatot nem hoztak ebben a kérdésben.

Megnyílt Dénes & Pollák

női divatáruháza.

Belváros, Mercy-utca Telefon 10-14.

Sztura Szilárdné

Temesvár, szeptember 25.

Egy köztisztelőben álló temesvári családot, a Sztura-familiát két esztendő óta a csapások sora érte. Először elragadta közülük a halál szép fiatal lányukat, aki a debreceni egyetemen orvostanhallgató volt. Ez év februárjában elragadta a halál a családfőt, Sztura Szilárd dr. ügyvédet, a temesvári magyarság kimagasló egyéniségét, a jeles esztétát és az Arany János Társaság elnökét. Most pedig elköltözött az élők sorából özvegye is.

Özvegy Sztura Szilárdné, született Tedeschi Mária két hónap óta betegeskedett. Epebántalmai voltak. Hozzá tartozói három hét előtt Budapestre vitték és a Korányi-klinikán helyezték el. Pár nap előtt átszállították a Farsor-szanatóriumba, ahol megoperálták. Állapota egyre válságosabb lett és csütörtök reggelre megjött a szomorú távirati tudósítás: Sztura Szilárdné szerdán este tizenkét órakor, negyvenöt éves korában kiszendvedt.

Halálát két fia: Béla és László, a Tedeschi-család, továbbá a Mühle- és Rieger-családok, valamint nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése iránt a család még nem döntött véglegesen. Lehetséges, hogy a köztisztelőben álló urinőt Budapesten helyezik örök nyugalomra, vagy esetleg Debrecenbe szállítják, ahol leánya mellé temetik.

A politikus csizmadia

— Részeg fővel izgatott a társadalmi rend ellen —

Temesvár, szeptember 25.

— Nem szégyenli magát Székács József nagylaki csizmadiamester, jámbor polgárember, munkában eltöltött évek után gyerekmódra viselkedni?

Azentie táblai tanácselnök feddően méri végig az előtte álló negyven év körüli vádlottat, aki valamelyik februári délelőttön betért egy kis pálnakára a koresmába, ott beszélve izgatón szónoklatot tartott.

— Le a burzsoával, el a pénzükkel! — harsogta keményen.

Nagylakon csendőrs is van, aki a hír hallatára jött és akit Székács József vádlott a földre tepert. Részeg volt, de az aradi törvényszék súlyosnak találta bűnét és egy évi börtönre, ötezer lei pénzbüntetésre ítélte és politikai jogainak gyakorlásától eltiltotta.

Meculescu táblai főügyész a társadalmi rend érdekében súlyos ítéletet kért, de a bírák is emberek, könyörületesekek, belátták, hogy Székács József részeg volt, ez a törekeny testű csizmadia nem veszedelmes elem és az ítéletet enyhítve, az egy és fél havi vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették büntetését.

— A HADSEREG KÖLTSÉGVETÉSE. Bukarestből jelentik: A Lupta értesülése szerint a nemzetvédelmi bizottságot legközelebb összehívják, hogy megvitassák a hadsereg költségvetését, különös tekintettel a tengerészet és az aviatika szükségleteire.

— A TEMESVÁRI JUGOSZLAV LEVÉLTÁR ÁTVÉTELE. Belgrádból jelentik: Vlaskalin Milorad belügyminiszteri és Kosztics Iván igazságügyminisztériumi inspektorok Temesvárra utaztak, ahol átveszik a SHS. királyságnak jutó levéltári anyagot.

— LESZÁLLITJÁK A KATONAI SZOLGÁLATI IDŐT. Bukarestből táviratozzák, hogy a hadügyminiszterum törvényjavaslatot készített, amellyel a katonai szolgálati időt öt hónappal leshálítják.

— A kisebbségek békés együttélése. Október 14-re Genfben nemzetközi értekezletet hívtak egybe, amelyen megtárgyalják, hogy mint lehetne a kisebbségek békés együttélését biztosítani.

Vándorutra keltek az értékes husz leiesek

Temesvár, szeptember 25.

Szerdán délután a Déli Hírlap szerkesztősége összeült és kiválasztott öt darab husz leies bankjegyet. A számaik ezek:

0509—C. 2336, 0394—O. 3063,
0358—G. 3665 0018—M. 3445,
0874—T. 2731.

Elhatároztuk, hogy ezeket a bankjegyeket forgalomba hozzuk s annak, ki bármelyikét visszahozza száz leit fizetünk egy ilyen husz leiesért. Hadd lássuk, kinek van olvasónk közül éles szeme és jó megfigyelő képessége.

Éppen készek voltunk a kiválogatással, mikor bejött a szerkesztőségbe lapunk egy barátja, aki különben egy nagy biztosító társaság pénztárosa. Mutatjuk az egyik bankjegyet:

— Mennyit ér ez a bankjegy?
— Husz leit.

— Nézze csak meg jól s mondja, hajlandó volna-e beváltani?

Lapunk barátja forgatta a bankkót, nézegette s végül is kijelentette, hogy nem váltja be. Ugy látszik, hogy valami csalafinta-ságot szimatolt, ha ugyan azt nem gondolta, hogy talán mégis csak rossz a bankjegy.

Mikor aztán tegnapi cikkünket olvasta a bankjegyéről, telefonált

a szerkesztőségbe, hogy beváltja mind az öt husz leiest. Elhiszük neki! De ha akarnók is, akkor sem tudnók neki a husz leieseket odaadni. Ki tudja, hol vándorolnak már azok. Mert valamennyit még szerdán este elhelyezte a Déli Hírlap öt munkatársa.

A 0394—O. 3063 számú husz leies bankjegy a Jenőherceg-tér közepén levő trafikba került, ahol munkatársunk Lichtenhal bácsinál két doboz gyufát vásárolt s tizenhét leit kapott belőle vissza. A 0874—T. 2731 számú bankkót a 48. számú zöld villamos kocsikalausa gyurta börtáskájába, amikor a Gyárvárosba szóló villamosjegyet adott. A 0509—C. 2336 számú husz leiest egyik munkatársunk az erzsébetvárosi Hess-féle bormérőben váltotta fel egy kis fröccs megívása mellett, a 0358—G. 3665 számú bankjegyet egy levélhordó kapta. Végül az ötödik huszas, a 0018—M. 3445 számú egy Szentgyörgy-téri süteményárusnál helyezték el, akinél két kiflit vettünk.

Ime: ezekről a helyekről indult utjára az öt darab bűvös husz-leies, amelyek mindegyike száz leit ér. Te isék most már követni utjukat és rájuk találni.

Hadd lássuk: melyik érkezik vissza elsőnek és mikor?

Temesvárott keresnek

egy budapesti szőnyegkereskedőt

Temesvár, szeptember 25.

A temesvári rendőrség a budapesti főkapitányságtól értesítést kapott, hogy Tuduk Tivadar budapesti szőnyegkereskedőt körözik és, hogy az illető Románia felé vette utját.

Tuduk Tivadar származásra nézve örmény. Román területen született és fiatal korában a román havasokban pásztorkodott. Mint suhanc Budapestre került egy szőnyegjavító műhelybe. Szorgalmával, ügyességével és hozzáértésével nagyra vitte és néhány esztendő előtt önállósította magát. A Dalnok-utca 22. számú házában volt üzlete, a pincében pedig raktára.

Ebben az évben azonban balszerencse kezdte üldözni. Bécsből nagymennyiségű drága

szőnyeget csempészet

Magyarországra, amiért kilencszáz millió korona bírsággal sújtották. Azonkívül az a kellemetlen meglepetés is érte, hogy tizenkét bizományi alkalmazottja, akikre szőnyegek eladását bízta, megszökött a felvett pénzzel, több száz millió koronával.

Nyáron súlyos pénzzavarokkal küzdött. Rendes ügyfelei erről nem tudtak s csak úgy bízták rá megóvás végett szőnyegeiket, mint más években. Tuduk akkor elkövette azt a ballépést, hogy a rábízott szőnyegeket egymásután elzálogosította bankoknál, zálogházakban és szőnyegkiszitókknél. Kétszázhetvennyolc millió korona kölcsönt kapott az idegen szőnyegekre. Feleségének és alkalmazottainak azt mondta, hogy üzleti ügyeinek rendezésére vidékre utazik. Azonban ehelyett egyenesen

Románia felé tartott

melynek határát Biharpüspökinél lépte át. Ez volt augusztus 29-én.

Közben azok a budapesti családok, melyek szőnyegeiket Tuduknál helyezték el, jelentkeztek holmijukért a akkor tudódott ki Tuduk Tivadar manipulációja. A feljelentések özöne érkezett ellene a budapesti főkapitánysághoz, amely kiadta ellene a körözlevelet.

Megállapítást nyert, hogy Tuduk napokon keresztül tartózkodott Nagyváradon, ahol különböző kereskedőknél szőnyegei voltak bizományban. Ezeket a szőnyegeket sietve eladta és

tovább utazott Aradra, ahol hasonlóan cselekedett.

Szeptember elején Tuduk Tivadar

Temesvárra érkezett

és körülbelül egy héttig tartózkodott itt. Utána jártunk itteni dolgainak s megállapítottuk, hogy a sziguranacán érhető okokból nem jelentkezett s valószínűleg ezért került a nagyobb szállodákba is, mert egyiknek a nyilvántartásában sem találtuk meg a nevét. Alighanem priváthelyen lakott.

Temesvárott több kereskedő ismerőse volt, kiket régebből ismert. Azelőtt összeköttetésben állott velük s bizományi szőnyegei voltak náluk. Ezeket sorban felkereste és érdeklődött náluk, jövedelmező dolog-e Temesvárott szőnyegekkel kereskedni. Egy ismert régiségkereskedőnek, akinek nagy és értékes szőnyegraktára is van, elmondta, hogy szeretne régi erdélyi szőnyegeket vásárolni, melyeket Budapestre akar szállítani. Ezen a helyen azt is mondta, hogy valószínűleg Temesvárott telepszik le és azért a Belvárosban

helyiséget keres,

ahol szőnyegjavító műhelyt akar nyitni.

Temesvári tartózkodását azonban megzavarta egy budapesti ismerőse, Sárman Béla, akivel véletlenül találkozott itt. Ennek azt mondta, hogy üzleti ügyekben jár Temesvárott s néhány nap múlva hazamegy. Ezt egy levélben a feleségének is megírta s a levelet Sármanra bízta.

Eddig azonban még mindig nem utazott vissza Budapestre. Azt remélte, hogy Romániában levő szőnyegeinek eladási árából rendezni tudja budapesti ügyeit. Ugy látszik, hogy ez nem sikerült. Temesvárról elutazott s azóta nyoma veszett. Talán Bukarest felé vette utját, ahol saját kijelentései szerint, szintén volt nagyobb számú szőnyege bizományban.

Őszi és téli idényre
finom londoni szővetek állandóan raktáron
Roncskevics József
és Tsa cégnél TELEFON 8-98
Timișoara-Belv. Mercy-u. 12

Honnan kaptak pénzt a romániai kommunisták

Temesvár, szeptember 25.

A Viitorul értesülése szerint a legutóbb felfedezett kommunista összeesküvés ügyében megindított nyomozás érdekes bizonyítékokat produkált a romániai kommunista-párt eszközeire vonatkozólag. Az állambiztonsági hivatal a kommunista szervezetek irataiból ugyanis megállapította, hogy a bécsi és berlini kommunista szervezetek mintegy 8500 dollárt juttattak a romániai kommunistáknak. Ebből 6000 dollárt a tatarbunári per vádlottjainak támogatására használtak fel. Megállapították azt is, hogy a tatarbunári per vádlottainak védelmét ellátó ügyveket Bécsből pénzelték. A megmaradó 2500 dollárt a romániai kommunista párt végrehajtóbizottságának május és június havi költségvetésének javára írták.

Beszélnek a halottak

— Negyven év előtti gyilkosságok áldozatai. —

Kisenev, szeptember 20.

Régi, düledező koresma állott a Bals-utca hét szám alatt, barátság-talan rideg környezet fogadta az arra járókat, amiért is a ház tulajdonosa elhatározta, hogy a mai kor-nak megfelelő, tetszetős és modern épületet állít a régi helyére. Gyorsan folytak a lebontási munkálatok és ezek közben a kőművesek borzalmas leletre bukkantak. A pincében a földbe elásva tizenegy emberi csontvázat találtak. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a csontvázak gyilkos kezek munkája után kerültek a földbe és körülbelül negyven év előtti bűntények rége elfeledt áldozatai sorakoztak ki a pince fenekéről. A feltevés mellett szól, hogy a holttesteket nem egyszerre ásták el annak idején, hanem rendszeresen, egymás után helyezték el a hullákat a gaztettet eltakaró rozoga épület alá. Az orosz uralom alatt egy igen rossz hírű koresma volt azon a helyen és öreg emberek emlékeznek, hogy a koresmáros akkoriban a betévedt vándorutasokat egymásután meggyilkolta és a pincébe elásta. A vizsgálat megindult, de igen kevés kilátás arra, hogy világosságot hozzon a negyven év előtti gyilkosságok felderítésére.

— A DRUZOK VERESÉGET SZENVEDTEK. Damaszkuszából jelentik: Gamelin tábornok vezetése alatt a francia csapatoknak sikerült Sauda város közelében a felkelő druzokot leverni. A tábornok döntő rohamot intézett az öt hét óta ostromolt város ellen, amelyet visszafoglalt.

— NÉMETORSZÁG RÉSZTVESZ A BIZTONSÁGI PAKTUM TÁRGYALÁSÁN. Berlinből jelentik: A minisztertanács elvben elhatározta, hogy elfogadja a külügyminiszterek biztonsági paktum tárgyalására szóló meghívást. Németországot Luther kancellár és Stresemann külügyminiszter fogják a tárgyaláson képviselni. A német delegátusok a július huszadikán kelt német jegyzékben leszögezték álláspont értelmében kapják meg a direktívákat.

— Viharos Radics-párti gyűlés Szarajévóban. Szarajévóból jelentik: A valjevói Radics-párt néhány héttel ezelőtti kettészakadt. A megegyezés hívei Hadzsics Hakija körül tömörültek, míg a megegyezés ellenzői Mestrics Velizart választották elnökké. A Mestrics-frakció gyűlést tartott, amelyet azonban Hadzsics nagy számban megjelent hívei megzavartak. Minthogy attól lehetett tartani, hogy a két frakció tagjai között tettelességre kerül a sor, a rendőrség a gyűlést feloszlatta.

— Megvert képviselők. Londoni jelentések szerint a teheráni parlamentbe a drágaság miatt tüntető tömeg behatolt és megverte a képviselőket.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața St. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ö-királyságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Uj divat

Drága nagyon a harisnya, mondják most az angol nők, kimondták, hogy a harisnyát vádljukra festik ők.

Még drágább ám a toalett, a selyem, az isteni, nem lehetne talán ezt is habiestükre festeni?

Kóró Pál.

Az imperialista csizma

A szász cipészek Hindenburg elnököt egy pár csizmával lepték meg. Az ajándék szószerorosan értelemben kolosszális, egy polgári lakásba be se férne, mert öt méternél is magasabb.

A franciák élcelődnek!

Ugy vélik, hogy most a müncheniek kötelessége egy revolverrel szolgálni, mely legalább oly nagy mint egy messzihordó ágyú, viszont a kalaposok is csinálhatnak egy sisakot, olyan méretűt, mint egy kisebb bazilika kupolája.

A francia suszterek filozófusok, ők például Foch generálisnak még egy közönséges méretű cipőt sem csinálnak.

Szerintök, habár ez esetben az ajándék nagy, még sem fogja megerősíteni a barátságot, még annyira sem mint a kis ajándék, mert az ilyen nagy csizma nem lehet republikánus csak imperialista, hatalmas tipró sarkával.

— A BUKARESTI JAPÁN KÖVET BELGRÁDBAN. Belgrádból jelentik: Mushakoji Kiatono vicomte bukaresti japán követ, aki a japán kormányt a SHS királyságnál is képviseli, Belcserélésének ügyét dülőre vinni.

— ROMÁN ÉS MAGYAR IRATTARAK KÖLCSÖNÖS KICSERÉLÉSE. Nagyváradról jelentik, hogy a napokban összeül egy román-magyar bizottság, amelynek feladata az irattárak kicserélésének ügyét dülőre vinni.

— TUZ NAGYSZENTMIKLÓSON. Nagyszentmiklósról jelentik: A temesvári ügyészséghez érkezett jelentés szerint, Nagyszentmiklós határában kigyulladt egy gabonaasztag. A lángok továbbterjedtek és pár óra alatt tizenhat asztag esett a lángok martalékául. A kár jelentékeny.

Tötössy Dalma okl. énektanár, énektanítását megkezdte Puspök-ut 25 sz. a. Jelentkezni lehet d. e. 11-1 és d. u. 3-6 óráig.

— GYLKOSSÁG A KOLOSTORBAN. Lembergől jelentik: Pater Ádám szerzetes, éjszaka fejszével meggyilkolta Idey katonai lelkészt s aztán behatolt a prior szobájába, akit szintén le akart ütni. A prior azonban felébredt és a fellármázott szerzetesek segítségével megfékezte a dühöngő embert. A gyilkos szerzetes már hosszabb ideje elmebeteg.

— A budapesti kommunista-puccs. Budapestről jelentik: A rendőrség megtudta, hogy a tegnapi elfogott kommunista vezérek helyébe új kommunista vezetőség lépett, melyet már előre összeállítottak arra az esetre, ha az első vezetőséget letartóztatnák. Az új névsor is a rendőrség birtokában van és még a mai nap folyamán valamennyit letartóztatják.

A magyar telepések

ügyében hozott genfi határozat Duca szerint Románia diadala

— A gabonakiviteli illetéket nem szállítják le. — A minisztertanács izgalmas ülése. —

Bukarest, szeptember 25.

A kormány tegnap délelőtt Vaitoianu helyettes miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartott, amelyen Duca külügyminiszter részletes beszámoló keretében ismertette a genfi tárgyalások eredményét és az ott elért romániai sikereket. Hangsúlyozta, hogy a nyugati államok képviselői jóindulatot és rokonszenvet tanúsítottak Romániával szemben, ami kétségtelenül a kormány által folytatott okos és előnyös politikának köszönhető.

— A telepések ügyében hozott határozat — mondta a külügyminiszter — Románia nagy diadala. A nemzetek képviselői a genfi plenum előtt meggyőződtek arról, hogy Románia a kisebbségekkel szemben a legelőnyösebb politikát követi és a kisebbségek által előterjesztett folytonos panaszok nem felelnek meg a valóságnak. A genfi határozat szolgáljon intő példa gyanánt a kisebbségeknek arra, hogy abban az államban, amelyben élnek, nemcsak jogaik, de kötelességeik is vannak. Távolról sem áll szándékában a kisebbségeket elnyomni amint is inkább, mert ez az államnak sem áll érdekében.

A minisztertanács ezután az amerikai tartozások rendezésének kérdésével foglalkozott. Bratianu pénzügyminiszter folytatta az elmúlt ülésen

— Ujból drágul a vasút. Bukarestből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága előkészíti a vasúti kerületek új beosztását. Az eddigi hét kerületi igazgatóság helyett tizenegy üzemeltetőség lesz: többek között Temesváron és Aradon is. Egyidejűleg előkészítik a személyszállítási tarifa emelésére vonatkozó javaslatot. A tisztviselők fizetését felemelik.

* Westfried gyilkosa még ismeretlen, de az a tény nem ismeretlen a közönség előtt, hogy Temesvárott a legjobb felvágott, sonka és egyéb húsmű F. Mihály Telekház-tér és a Mária közelében levő üzleteiben kapható.

— Oroszországban kivégzett magyar asszony. A bécsi Stunde értesülése szerint Szabados Árpád dr. volt magyar népbiztos feleségét, Gárdos Fridát, Moszkvában kémkedés gyanúja miatt kivégezték.

* A Gyárvárosi Pátria kabaré ma este smét nagy szabású műsort mutat be. Mezey Nelly, Réthy Irén, Kerényi Irén, Várady Á. Ladár, Beregi László, Szabadkai és a többiek friss magánműsorral szereznek, azonkívül egy kacagató bohózatot adnak elő. Előadás után bartabarin.

— JUGOSZLAVIA 25 MILLIÓ DOLLAROS KÖLCSÖNT VESZ FEL. Belgrádból jelentik: A jugoszláv külügyminiszter októberben Amerikába utazik és a jugoszláv államvasutak részére huszonöt millió dollár beruházási kölcsönt fog szerezni.

* Finom raglán- és felöltő-szövetek nagy választékban, alkalmi áron a Whitehouse-ban.

— Beleesett a Begába. Tegnap délután a Liget-ut közelében Dörner Mihály ötvenkét éves embert epileptikus roham lepte meg. A beteg ember a Bega partjáról a vízbe esett. Járókelők azonnal kimentették, az előhívott mentők pedig a kórházba szállították.

— Az Állatvédőegyesület szeptember 27-én vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári Kör termében, fontos választmányi gyűlést tart. A tagok megjelenni sziveskedjenek.

megkezdett beszámolóját a miniszteriumok reorganizálására vonatkozólag, amely nem érinti majd a jelenlegi tisztviselők jogait. Ötven millió lei segélyt szavazott meg a minisztertanács az abnormális időjárás által sújtott inséges lakosság vetőmag-ellátására, segélyt kap három erdélyi megye is.

A gabonakiviteli vám leszállításának ügye került ezután szóba. Tudvalevőleg ebben a kérdésben a kormány egyes tagjai között csaknem áthidalhatatlan ellentétek támadtak. Bratianu pénzügyminiszter hallani sem akart a leszállításról és a minisztertanács vitája egyelőre Bratianu győzelmével végződött, mert a tanácskozás kimondta, hogy a kiviteli illeteket nem szállítja le.

A prefektusoknak az új megyebeszámításokra vonatkozó jelentéseinek felolvasása után a minisztertanács elrendelte, hogy a községi és megyei választásokra vonatkozó névjegyzékeket november hó elsejéig készítsék el. A kormány egyik tagja kijelentette, hogy a községi és megyei választásokat december hó tizenötödikén tartják meg.

Végül Bratianu Jonel miniszterelnöknek levelét olvasták fel, amelyben bejelenti, hogy szeptember harmincadikán tér vissza Bukarestbe.

— Kun Béla Bécsben? Bécsi jelentések szerint ott olyan hírek terjedtek el, hogy Kun Béla titokban Bécsbe érkezett. A bécsi rendőrség hivatalosan cáfolja ezeket a híreket. Kun Béla állandóan Moszkvában tartózkodik és a külföldi bizottságnak jelentéktelen tagja.

— MERÉNYLETET AKARTAK ELKÖVETNI A WALES HERCEGÉRE. Londonba érkezett hírek szerint az Argentiniában levő walesi herceg ellen merényletet akartak elkövetni. A mozdony, mely a herceget Buenos Airesbe vitte, Junier állomáson ismeretlen tettesek megrongálták s fékét használhatatlenné tették. Az állomásfőnök azonban észrevette a dolgot és a mozdonyt kicserélte. A walesi herceg minden baj nélkül jutott el Buenos Airesbe.

* Intézetek céljaira a Whitehouse-vásznak és szövetek a legalkalmasabbak.

— Egy tizenhat éves fiú lelőtte az öccsét. Ujvidékről jelentik: Glorján közszéki Pavle 16 éves fiú öccsével, az idősebb revolvért rántott elő és öccsét hasbalötte. A súlyosan sérült fiú az ujvidéki kórházban műtétet hajtottak végre. Állapota reménytelen.

* A Lloyd Taverna az élteközönség találkozóhelye

— IDEGENISZONY PARISBAN. Párisból táviratozzák: Legújabb rendeletek az idegenek ottartózkodását rendkívül megnehezítik. Két hónapnál hosszabb tartózkodásra, a szokásos kivételektől eltekintve, csak az esetben adja meg ezúttal a rendőrség az engedélyt, ha a kérvényező idegen állampolgárért, két francia polgár jóállást vállal.

„Amor“-krém.
„Amor“-uder három színben.
„Amor“-pomádé.
„Amor“-arcvizi szépítő, üdítő és konzerválja az arcbőrt. Kapható Sárka Gyula gyógyszerárában Temesvár - Erzsébetváros, Telekház-tér 1 sz.

JÓ NAPOT KIVÁNNOK, kedves olvasó. Veszed észre, kérlek, hogy az idő hogy mulik? Az órák napokká tömörülnek, a napokból hetek lesznek. Nem folytatom tovább, hogy aztán jönnek a hónapok s a hónapokból az évek, mert ennek kapcsán eszünkbe jut, hogy az életránköregedik. Mi pedig fiatalok akarunk maradni, örökké fiatalok. Maradjunk tehát csak a hétnél. Ismét elélt egy hét és holnap ismét megjelenik a Déli Hírlap vasárnapi száma. Ha oldalon köszönt be hozzád, kedves olvasó, ha oldalon, melyen megtalálod a rendes híranyagot, azonkívül a vasárnapi szórakozásra szánt részt: irodalmat, humorot s hogy fejedet is törjed: kapsz egy érdekes keresztrejtvényt. Uhu-keresztrejtvényt hozunk a héten, baglyosat, boglyas lányfejeknek, bubifuruzás asszonyfejeknek és böles férfifejeknek való. Vasárnap gondolkodj az édes apróságokra is, a gyermekekre, akik számapra a gyermek mellékletben lesz mese és talány bővíben. A Déli Hírlap vasárnapi száma is csak két leibe kerül.

— Egy család vízbe ölte magát. Innsbruckból jelentik: Roveretóból hármas öngyilkosságot jelentenek. Beri törvényszéki tanácsos az Etschfolyóba ugrott, férfitestvére egy tó vizébe ölte magát, míg nővére ugyanazon a napon a folyóba lelta halálát.

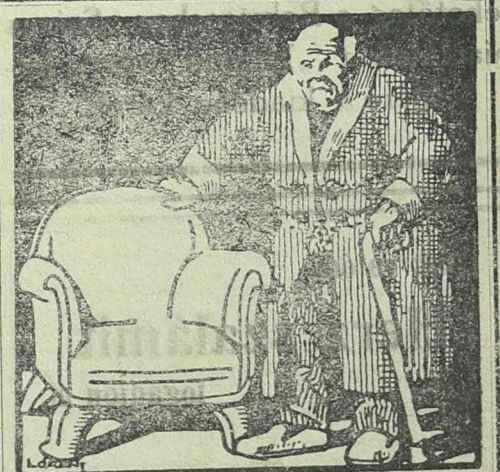
* Átutalásokat az összes államokba a leggyorsabban és legutányosabban a Temesvári Bank és Kereskedelmi R-T. eszközöl. Távirat-cím: Coloniale, Timișoara.

— NAGY SZTRAJK AUSZTRIA-BAN. Bécsből jelentik: Az Alpine Montangesellschaft valamennyi bányáinak és vasgyárainak munkásai sztrájkba léptek. Az igazgatóság ultimátumot függesztett ki, mely szerint mindazok a munkások, akik holnapig nem állnak munkába, elbocsátottnak tekintetnek. A munkásság az ultimátumra vonatkozólag még nem határozott. A sztrájk bérmozgalom miatt tört ki.

* Megnyílt Dénes és Pollák nőidivat-áruház fiókjülete Belváros, Mery-utca, Főútlek Gyárváros, Andrassy-ut.

— A 20.000 év előtt operált ember. Southamptonban, Angliában találtak egy koponyát, melyet legalább 20.000 évre becsülnék. Azt is megállapították a koponyán, hogy sebészi beavatkozás történt egy durva kemény kőszközzel, mely azért elég élesen vágta el a koponyacsontot. Nem egyedül álló ez a prehistorikus lelet, akadt már több is, mely a modern trepanatió, a koponya lékelés, nyomait viselik. Ugy látszik már a 20.000 év előtti orvosok is jó operatórok voltak. De ha arra gondolkodunk, hogy akkoriban még biztosan nem ismerték az érzéktelenséget, mégis megfagy bennünk a vér.

* Őszi és téli ujdonságok megérkeztek nagy választékban Dénes és Pollák cégnél, Gyárváros, Andrassy-ut. Fiók-üzlet: Belváros, Mery-utca. Cégtulajdonos Dénes Vilmos.

Kell így szenvedni? Nem!

mert a csuzos, köszvényes és egyéb fá dalmakat könnyen megszüntetjük, ha a fájó testrészt eredeti

„Diana“ sósborszesszel bedörzsöljük.
Csak a „DIANA“ felirással valódi5-6 paplanmunkás vagy munkásnő
azonnal felvételük
Dénes és Poilák,
Gyárváros, Andrassy-ut.

Képek a nagyvásárról

Temesvár, szeptember 25.

Sátor-sátor mellett, ember-ember há-
tán, ezernyi választéka a pompásabb-
nál-pompásabb holminak, amott ci-
gányzene vig hangja mellett mulat a
lókupec, mellettem a vásári bódés
hangos szóval finvitálja áldozatait a
mindentudó Mária jósnőhöz, közelről
ideérzik a frissen sült kolbász nyel-
vetingerlő illata, távolabb a rendőr egy
fiatal suhancot kísér. El kell hinnem,
hogy nagyvásár van. A derűs szept-
temberi napsugár juliusi meleget
áraszt az embersokaságra, ez egyszer
úgy vélem elmaradt a hagyományos
eső is. És amerre csak szettektünk a
paraszti gunyák ezerszínű keverékét
látom, kaputos ember nincs a mai
nagyvásáron. Kimaradtak. Csak úgy
egyszerűen. Minden bejelentés nélkül.
Ők tudják, hogy miért? Én is! Közös
betegség égeti a zsebünk. Seholsem
nyilvánul meg jobban, sehol másutt
nem domborodik ki ékesebben a há-
boru utáni gazdasági állapot, mint a
nagyvásáron, itt a föld dolgos népe
uralja a piacot, vásárol, alkuszik,
ócsáról, újfajta áru után kutat, érdek-
lődését mindenre odairányítja köny-
nyen, megerőltetés nélkül. Mit mond-
jak még. Teheti... mert nála a pénz.
És a paraszt érzé, tudja, hogy ő itt a
legjelentősebb tényező, aki előtt földig
hajlong a vásáros.

De nincs idő az elmélkedésre, a for-
gatag elsodor, közelebb üz a forgalom
igazi értékmérőjéhez: a pénzeseréhez.
És röpködnek a kékhasu ezresek és
kételkedve nézik az új ötszázásokat és
zizzenve vándorol a sok-sok finom pa-
pír kérges kézből kérges tenyerébe. Két
bőrkabátos ember botjára támaszkod-
va figyel az alku és eladás jelenetét,
temesvári kereskedők és önkéntelenül
is panasza nyílik az ajka:

— Mi csak fizetjük a hatalmas adó-
terheket, a paraszt ellenben gazdagszik.
Nem az irigység szólalt meg ebben
az emberben, aki ma végigjárta a
nagyvásár zeg-zugos sátrakkal bepi-
tett hevenyészett utcáit, okvetlen igaz-
zat ad.

Mint mindenütt, itt is régi ismerősre
találok, nála érdeklődöm a vételkedv
íránt.

— Lássá nyolcszáz ezer lei van ná-
lam és képtelen vagyok vásárolni.
Igaz, a kirakodó vásár régóta nem volt
ilyen dus választéku, de az állatfelhaj-
tás felette gyenge, sőt rossz. A vétel-
kedv is lanyha, amit főként a nagy
árakra lehet levezetni. Egy pár vala-
mire való ló 24—25000 lei, egy pár
borju 10.000 lei, a tehén ára 9—14.000
lei között váltakozik, hizott sertést
egyéltalában lehetnek darabjáért. A
rossz állatvásár valutáris okokra ve-
zethető vissza. A paraszt nem hisz
pénzünk értékének állandóságában és
addig nem bocsátja áruba ló- és mar-

haállományát, míg a buza ára megfe-
lelően nem emelkedik.

Ismerősöm bucsuzik és engem ismét
csak a paraszti észjárás készlet gon-
dolkodásra. Ime, hatalmas államfér-
fiak, külföldiek, belföldiek, pénzkapa-
cítások, nagytőkések, új valutáris ér-
tékmérőn rágódnak, az egyszerű bán-
sági paraszt megfejtette már a nagy
pénzügyi rejtélyt: a föld terméke, az
istenáldott gabona a valódi, az igazi
értékmérő. Ez az aranyak aránya, a
becsületes és szorgos munka százszá-
zalékos ellenértéke.

Tanuljunk a föld egyszerű fiától...
g—d.

Artistaelőadás a rendőrségen

— Egy éjszakai razzia szánalmas alakjainak felvonulása. —

Temesvár, szeptember 25.

Kora délelőtt. Helyszín: a rendőr-
prefektúra egyik emeleti szobája. A
tisztviselők csak az imént jöttek be
és máris hozzák nekik az éjszakai
razzia anyagát. Sápadt, kiéhezett, ron-
gyos alakok. Leginkább hajléktalanok,
csavargók.

Kezdődik a kihallgatásuk a szokásos
kérdésekkel. Neve? Foglalkozása? La-
kása? És úgy tovább. Akinek van
személyazonossági igazolványa és nin-
csen ellene semmi gyanus körülmény:
azt hamarosan elbocsátják.

Nézem a felvonulást és hallgatom a
kihallgatást. Hátha újságírói szem-
pontból érdekesség is akad.

Nyurga tizenöt-tizenhat esztendő
fiu. Szóke. Lában

felemás cipő.

Testén gallértalan ing, vászonkabát,
kopott fekete nadrág.

— Mi a foglalkozásod?

— Artista vagyok.

— Hol vagy alkalmazásban? Kinél?

— Senkinél. Magam gazdája va-

gyok. Saját arénámban lépek fel.

— Hol?

— A nagyvásártéren s most azért
jöttem, mert nagyvásár van. Akrobata-

vagyok. Mindjárt bebizonyítom.

— Odaugrik a szoba közepére s he-

venyészve

produkálja magát.

A végén tapsot kap. Papirjai rendben
vannak. Eleresztek.

Egy idősebb ember következik utá-
na. Leri róla az alkoholista. Intelli-
gen sember. Érettségije van. Vasuti
tisztviselő volt Aradon. Nem ismeret-
len a rendőrség előtt. Kiskoreszmák-
ban, lebujszokban már sűrűn kitalál-
tak. Razziák alkalmával is többször ál-
litották elő.

— Kérem szépen, — mondja — most
utoljára történt, hogy behoztak. Most

már lesz állásom. A vasutigazgatósá-
gon megérték, hogy elsején hivatalba
állhatok. Talán kaphatnék egy kis
kölcönt, hogy addig lakást vehessek
magamnak.

A tisztviselő ad neki husz leit s el-
bocsátja. Megjegyzí:

— Valahányszor elem kerül, mindig
megpumpol s mindig meséli, hogy

állást ígértek neki.

Aztán jön egy asszony. Lehet vagy
negyven éves. A ruháját a ráboruló
nagykendőtől alig látni. Van piros
igazolványa.

— Hol lakik?

— A vejemnél.

— Hogy hívják a vejét?

— Nem tudom, kérem, mert még
csak két hónapja, hogy vele van a
lányom.

Ujságosomóval a hóna alatt lép be
a következő. Kinálja a lapjait:

— Universul! Dimineata! Déli Hir-
lap! Friss!

Rikkancs s az alkalmat itt is ki tud-
ja használni. Igazolványa rendben.
Az este sokáig járta lapjaival az utcá-
kat. Fáradt volt. Leült a parkban egy
padra. Elaludt. Akkor akadt rá a raz-
zia. Elküldik s pár perc múlva már
lent

az utcán rikoltja

ujságjainak cimeit.

Pájeszes fiatalembert hoz be a rend-
őr. Semmiféle igazolványa nincsen
nála. Foglalkozása nincs. Ügynöknek
mondja magát. Kérdezik: mivel üg-
nyösködik? Feleli: mindennel. Mikor
illetőségi helyét tudakolják, azt mond-
ja, hogy galíciai. Kimondják, hogy át-
adják a szigurancának, amely gondos-
kodni fog hazaszolgáltatásáról. Meg
van elégedve és zsargonban megjegyzi:

— Legalább utlevél nélkül és ingyen
mehetek haza.

Fabrica de Cleiu, Timișoara

Ényvgyár, Temesvár

Calea Buziașului 18

Telefon
104Telefon
104

Timișiana

Banca de Credit și Economii S. A.
devizaosztálya.

Telefonszámok: 1836, 1837, 1838, 1835 és 1349.

Alaptőke és tartalék:

45 millió lei.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel
5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei.
Alláskeresőknek 25 százalékos engedmény.
Díj előre fizetendő.

Sanitas gőzfürdő, alig használt, olcsón eladó.
Cím a kiadóban.

Frakk és mellény magas terméű, karcsu
férfi részére eladó. Holló-utca 8. szám, 6.
ajtó.

a
legjobb
arcápoló
szer.
Kapható
Dr.
KOVÁCS
ALADÁR
gyógy-
szertár-
ban
Timișoara-Fabrica, Fő-utca 33—35

Soha nem létezett hasonló
alkalom!

Házhelyek

1—2 évi részletre. Építéshez in-
gyen téglaaprét. A téglá hely-
színen előállítható minden költ-
ség nélkül.
Bővebbet a helyszínen, a gyár-
városi strandtól 3 percrenyire, a
bódéirodában.

Belügyminiszter által is
engedélyezve.

Házberével lefűthető és
sajátja lesz.

Nagy József

mű- és épületlakatos
vizvezetési szerelőTimișoara - Gyárvaros,
Háromkirály-utca 20. szám.Ha Ön könnyű és divatos cipőt akar viselni,
forduljon bizalommal

Miloszav Béla cipészhez

Gyárvaros, Fő-utca 46 szám.

Mérték után a legjutányosabb árak mellett
készít cipőket.

Casino
TIMIȘOARA

Rózsa Benő

szücs- és szőrmeáruháza

Belvaros, Erőd-u. 8.

saját ház. Telefon 2044

a legnagyobb választékban, bundák,
sport-kabátok, boák és minden-
nemű szőrmeáruk kaphatók a leg-
olcsóbb áron.

Antik vitrin

berakott szekretár, íróasztalok,
asztalkák, Biedermayer, Empir
garnitúrák olcsón részletre is
Sternbergnél.

Különbejáratu

butorozott szobát

keresek fiatal házaspár részére,
lehetőleg a Belvárosban. Szíves
ajánlatokat „Magas bér“ jel-
igére a kiadóba kérek.

Csak valódi

Herz szalámit

fogadjon el

HERZ ÁRMEN FIAI

román szalámigyár

TIMIȘOARA, IV.,

Str. Muresianu 2

TELEFON 13-16.

Őszi és téli ujdonságok

mindennemű divatárunkban beérkeztek

Helicon könyvnyomda nyomása, Timișoara.

Deutsch Testvérek

Belváros, Mercy-u. és Jenőherceg-u. sarkán

Központi

Áru-

házában

Felelős kiadó: Várnay Elemér. d